
II Parlament svizzer

Cuntegn

Manaschi dal parlament	5
Incumbensas	6
Cumissiuns, Instruments parlamentars	7
Da l'idea a la lescha federala	8
Ina visita en la chasa averta	11
L'edifizi dal parlament	12

Manaschi dal parlament

En blers pajais ha il parlament mo ina chombra. La Svizra ha in sistem da duas chombras. Ellas han ils medems dretgs, tractan las medemas fatschentas ed han las medemas cumpetenzas ed incumbensas. Quatter giadas per onn – il mars, il zercladur, il settember ed il december – sa radunan il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns per ina sessiun ordinaria da trais emnas.

Las parlamentarias ed ils parlamentaris vegnan mintgamai elegids per quatter onns. Ellas ed els mantegnan per il solit lur occupaziun professiunala.

Dapi l'onn 1963 sa cumpona il Cussegl naziunal da 200 commembras e commembers. Ils sezs vegnan repartids sin ils 26 chantuns tenor lur dumber d'abitantas ed abitants. Actualmain represchenta mintga cussegliera naziunala e mintga cusseglier naziunal var 45 000 personas. Elegì vegn dapi l'onn 1919 tenor il sistem da proporz.

Las 46 commembras e commembers dal Cussegl dals chantuns represchentan ils chantuns e vegnan elegids directamain dal pievel. Ils chantuns Sursilvania, Sutsilvania, Basilea-Citad, Basilea-Champagna, Appenzell Dadora ed Appenzell Dadens tramettan mintgamai ina represchentanza en il Cussegl dals chantuns, ils auters chantuns mintgamai duas.

La quota da dunnas en il Cussegl naziunal importa 39 pertschient e quella en il Cussegl dals chantuns 35 pertschient. La vegliadetgna media en il Cussegl naziunal è 50 onns e quella en il Cussegl dals chantuns 56 onns. Il manaschi dal parlament custa 13 francs per onn e per abitanta u abitant.

Incumbensas

Il parlament concluda oravant tut leschas. Ultra da quai approva el contracts internaziunals, decida davart il preventiv e davart il quint statal da la Confederaziun, surveglia l'administraziun federala ed elegia las commembras ed ils commembers dal Cussegl federal e dal Tribunal federal.

Cumissiums

Ina gronda part da la lavur parlamentara vegn fatga en las cumissiums predeliberantas. Las fatschentas vegnan mintgamai attribuidas ad ina da las nov cumissiums tematicas, avant ch'ellas vegnan tractadas en il Cussegl naziunal u en il Cussegl dals chantuns. Mintga cumissium sa fatschenta cun in tschert champ tematic (p.ex. dretg, traffic, segirezza u politica da l'exteriur). Plinavant surveglia la Cumissium da finanzas las finanzas federalas e la Cumissium da gestiun surveglia las fatschentas dal Cussegl federal e da l'administraziun federala.

Las cumissiums dal Cussegl dals chantuns han 13 commembras e commembers, las cumissiums dal Cussegl naziunal 25 commembras e commembers. Per che las cumissiums possian sa barattar ina cun l'otra en moda averta, èn lur sesidas suttamessas a l'obligaziun da mantegnair il secret. La cumposiziun da las cumissiums dependa da la grondezza da las fracziuns, quai vul dir da las gruppaziuns che cumpiglian commembras e commembers d'ina partida u da partidas cun las medemas ideas.

Instrument parlamentars

Cun postulats, moziuns ed iniziativas parlamentaras han las parlamentarias ed ils parlamentaris, las cumissiums e las fracziuns a disposiziun differents instruments. Quels permettann da proponer l'introducziun u la midada da disposiziuns costituziunalas e leschas sco er da pretender rapports. Da la dumonda e da l'interpellaziun fan las parlamentarias ed ils parlamentaris diever, sch'ellas ed els vulan ch'il Cussegl federal dettia scleriment davart tscherts problems.

Da l'idea a la lescha federala

L'impuls per ina nova lescha deriva da la populaziun, da l'administraziun federala u dal parlament. Il Cussegl federal fa in sboz da lescha ed al preschenta als chantuns, a las partidas, a las associaziuns ed als circuls interessads per ina consultaziun. El elavura il sboz tenor ils resuns da la consultaziun ed al suttametta silsunter al parlament en furma d'ina missiva.

Ils presidis dal Cussegl nazional e dal Cussegl dals chantuns attribueschan alura la fatschenta ad in dals dus cussegls che la tracta sco emprima chombra.

La cumissiun tematica responsabla examinescha il sboz e fa propostas a ses cussegl. Sche quel accepta il project, discutescha el las singulas disposiziuns legalas e fa alura ina votaziun generala davart il project.

La cumissiun da la segunda chombra examinescha il sboz e fa propostas. Sche la segunda chombra accepta il project, discutescha ella alura da sia vart las singulas disposiziuns e fa ina votaziun generala.

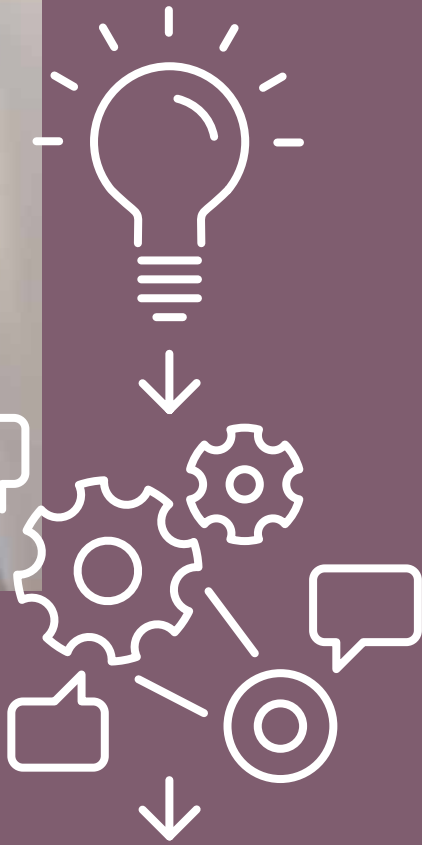
Sche las duas chombras na pon betg sa metter d'accord, va la fatschenta en la procedura d'eliminaziun da las differenzas. La cumissiun da l'emprima chombra discutescha ils puncts disputaivels e fa ina proposta a ses cussegl. En cas ch'i dat alura anc adina differenzas, vegnan quellas tractadas l'emprim da la cumissiun e silsunter dal plenum da la segunda chombra. En il cas fitg rar, ch'i na vegn chattada nagina soluziun suenter las trais consultaziuns, ha lieu ina conferenza da conciliaziun.

Cun l'approvaziun d'omaduas chombras en la votaziun finala daventa il decret valaivel, uschiglio fa el naufragi.

La lescha è suttamessa al referendum facultativ; sch'i vegnan rimnadas 50 000 suttascripziuns entaifer 100 dis, vegn ella suttamessa a la votaziun dal pievel.

Ina visita en la chasa averta

Il sistem politic da la Svizra è la democrazia directa. Quai vul dir ch'il pievel è il suveran ed ha l'ultim pled sin tut ils nivels dal stadi e concernent tut las dumondas. Avertadad e trasparenza èn premissas impurtantas per quai. Las debattas dals cussegls èn perquai publicas ed accessiblas en directa via web-stream u pli tard en l'archiv. Votà vegn en omaduas chombras sin via electronica.

Sch'i vegn debattà davart ina lescha durant la sessiun, ha quella gia superà in lung process da preparaziun ed è gia vegnida predeliberada da las cumissiuns e da las fracziuns.

En il Cussegl naziunal dattan las rapportadras ed ils rapportaders al pult d'orators scleriment davart la lavur da las cumissiuns responsablas. Tut tenor l'impurtanza da la fatschenta prendan alura er las proponentas ed ils proponents, las pledadras ed ils pledaders da las fracziuns sco er las oraturas ed ils orators posizium. Ina commembra u in commember dal Cussegl federal è medemamain preschent e po prender il pled da tut temp. Ils votums vegnan translats simultaneamente en las trais linguas uffizialas tudestg, franzos e talian.

Las commembras ed ils commembers dal Cussegl dals chantuns discurren davent da lur plaz. Il temp da discurren n'è betg limità. Quai permetta ina discussiun pli libra. En la chombra pitschna na vegnan ils votums betg translats simultaneamente, perquai ch'ins parta dal fatg che las cumpetenzas linguisticas necessarias sajan avant maun. Er qua è la cussegliera federala responsabla u il cusseglier federal responsabel per la fatschenta respectiva preschent.

L'edifizi dal parlament

L'edifizi dal parlament, inaugurà l'onn 1902, è vegnì constrü tenor ils plans da l'architect Hans Wilhelm Auer. I n'è betg mo la sedia dal parlament, mabain serva er sco monument naziunal che unescha las differentas parts dal pajais e las diversas gruppas da la populaziun en Svizra.

Ina perditga per quai è er il fundament da la halla a cupla en furma d'ina crusch svizra. Il monument imposant dals trais Confederads da James André Vibert regorda al Patg federal da l'onn 1291. Ils quatter mercenaris èn in simbol per las quatter linguas naziunalas.

Visavi sa chattan ulteriuras represchentaziuns simbolicas da l'istorgia svizra: ina scena ord «Guglielm Tell» da Schiller mussa l'arriv dals perdavants en il pajais. Las statuas da Niklaus von der Flüe e da Winkelried a dretga ed a sanestra da questa scena represchantan las duas virtids concilianza e prontezza al sacrifici.

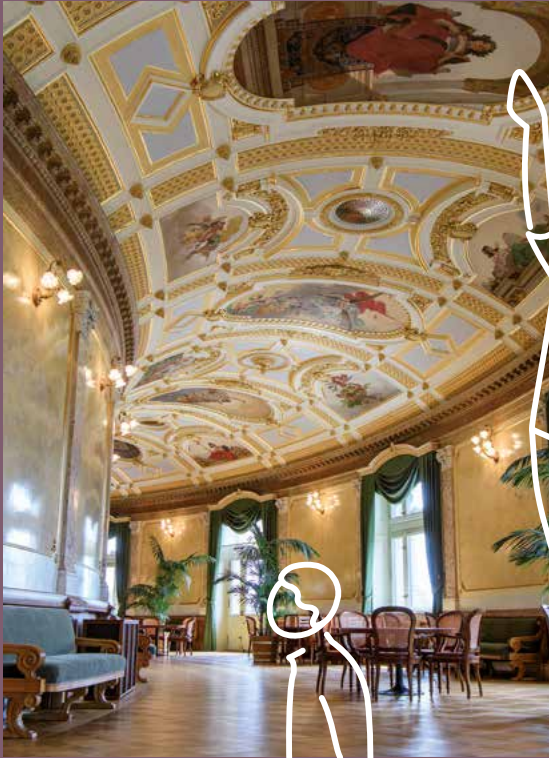
Er la cupla da vaider è en furma d'ina crusch svizra, circumdada da 22 vopnas da chantuns e da la parola «In per tuts, tuts per in». Plinengiu sa chatta la vopna dal chantun Giura cun l'onn da fundaziun 1978. Las fanestras ad artg coluradas represchantan regiuns tipicas e lur activitads economicas enturn l'onn 1900.

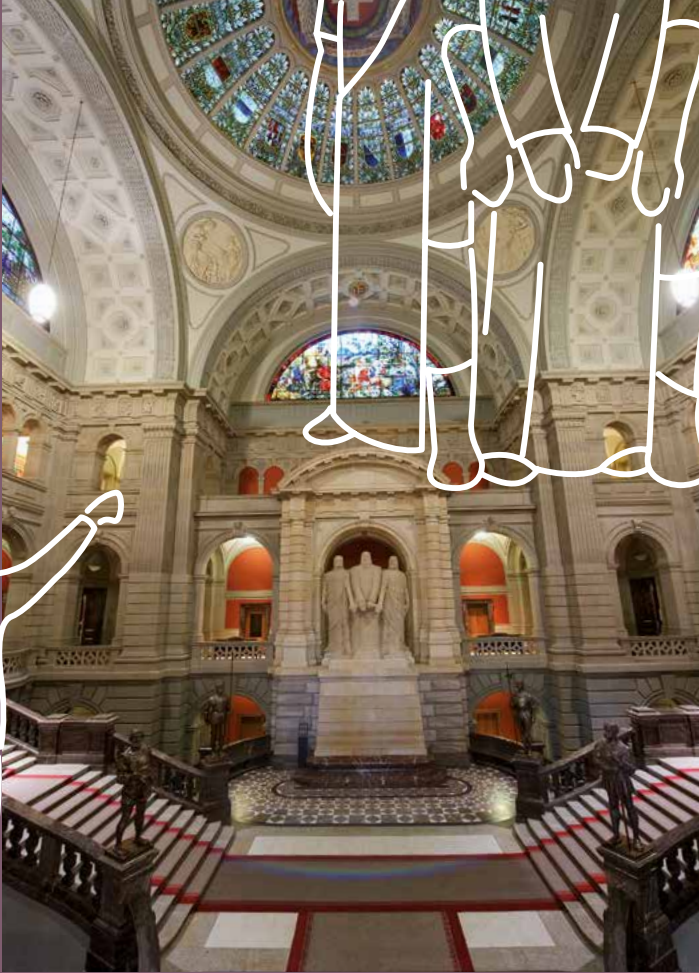
La pictura murala en la sala dal Cussegl naziunal deriva da Charles Giron. Ella mussa la prada dal Rütli, il lieu da fundaziun mitologic da la Confederaziun al Lai dals Quatter Chantuns. En la nischa a sanestra sa chatta la statua da Guglielm Tell. Ella è in simbol per la libertad politica e l'acziun. En la nischa a dretga simbolisescha la statua da Gertrud Stauffacher la buna idea. Survart sa chattan las vopnas da las 59 vischnancas che avevan quella giada il pli grond dumber d'abitantas ed abitants.

Sche l'Assamblea federala sa raduna, oravant tut per las elecziuns dal Cussegl federal e da las derschadras e dals derschaders dal Tribunal federal, sesan las cusseglieras ed ils cussegliers dals chantuns sin ils sezs en l'artg da la paraid davos.

Il fresco en la sala dal Cussegl dals chantuns deriva d'Albert Welti e mussa in cumin dal 18avel tschientaner. Las nov cifras d'aur èn in simbol per intgins eveniments centrals da l'istorgia constituziunala da la Svizra, dal Patg federal dals trais chantuns originars da l'onn 1291, a la deliberaziun da l'emprima Constituziun federala l'onn 1848, fin a las duas revisiuns totalas dals onns 1874 e 1999.

Ans communitgai,
tge che Vus pensais
dal parlament ed
ans visitai en l'internet.

www.parl.ch

Servetschs dal parlament
Infurmaziun & redacziun
Edifizi dal parlament
CH-3003 Berna
+41 58 322 99 10
information@parl.admin.ch

15.01.2025